

skih dolgov — uživajte olajšave po tej uredbi. Ako hoče upnik od Vas terjati povračilo dolga, mora predvsem staro zadolžnico zamenjati z novo dolžno listino. Ako je zadevni postopek pokrenil pred 2. marcem 1939, tedaj ste dolžni plačati obroke, zapadle ob 16. novembra 1936 naprej, ako pa je pokrenil postopek šele po 2. marcu 1939, ste dolžni plačati obroke, ki zapadejo šele prihodnjega 15. novembra. V primeru, ako bi Vas svak tožil, ugovarjajte, da ste zaščiten kmet in da še ni izvršena zamenjava stare zadolžnice z novo.

Ooddaljenost stavb od meje. Živali delajo škodo. A. F. Pritožujete se, da sosed na svoji njivi, ki leži poleg Vaše, vsako leto postavi kako poslopje, ne da bi prej koga vprašal in brez oglada od strani stavbne komisije; zgradil je mejo tako, kakor on hoče; njegove živali Vam delajo škodo. — Ne obstoja nikak poseben predpis, ki bi določal, kako daleč od sosednje meje se sme postaviti kako poslopje. Vi bi se proti postavitvi takega poslopja zamogli braniti le, ako bi sosed posegal v kake Vaše pravice. Proti temu, da morda poslopje njivi dela senco, se ne bi mogli braniti. V Vašem primeru bi morda prišlo v poštev to, da radi postavljenega poslopja ne bi mogli obrabiti pluga, kakor ste ga morda doslej. Ako ste si s 30 letnim javnim obračanjem po tuji njivi, brez sile in prošnje pridobili zadevno služnostno pravico, bi eventualno zamogli zahtevati od sosed, da Vam omogoči še nadaljnje potrebno obračanje. — V kolikor Vam delajo sosedove živali škodo, Vam je sosed dolžan to škodo povrniti, morate pa seve imeti dokaze za to, da Vam je škodo res povzročila njegova živina, pa bodisi da sosed ni vedel, da njegova živina uhaja na Vaš svet. Po zakonu imate pravico, ako zalotite tujo živino na svojem svetu, toliko živine zapleniti, da je Vaša škoda krita, morate pa v osmih dneh vložiti zadevno tožbo, ako se s sosedom ne poravnate. — Ako smatrate, da je sosed posegal v Vaš svet, ga lahko z lastninsko tožbo prisilite, da se z ograjo umakne. Ako so meje sporne, je pa treba, da prej predlagate sodno ureditev meje.

Zvišanje plačila za opravljanje voženj. L. W. Z lesnim trgovcem ste se lanske jeseni dogovorili, da mu boste proti določenemu plačilu prevažali les. Vprašate, ali lahko prisilite trgovca, da Vam nagrado za vožnje zviša, ker je medtem nastala draginja. — Ako ste fiksno določili nagrado za opravljanje voženj skozi gotovo dobo, odn. določene količine lesa, ne boste mogli prisiliti trgovca, da Vam plača večjo nagrado, marveč ste odvisni le od njegove dobre volje. Prihodnjič se dogovorite za dnevno, odn. ob času opravljanja voženj običajno nagrado.

Prevzem dolga iz leta 1931 — zaščita odredena. R. S. 45. Leta 1931. je neka posestnica najela posojilo pri Posojilnici. Leta 1934. ste Vi

prevzeli njeno posestvo ter tudi dolg. Plačali ste že 3 anuitete znižanega dolga. Priv. agrarni banki, sedaj pa Vam je banka vrnila vse listine in denar, češ da Vam zaščita ne pritiče, ker da gre za nov dolg. — Res razlagajo sodišča uredbo o zaščiti kmetov tako, da ne pritiče zaščita onim kmetom, ki so po 20. aprilu 1932 prevzeli od kakega drugega dolžnika, s katerim si niso v rodu, odn. ne gre za nekako predhodno dedovanje, kakor je to pri prevzemnih pogodbah. Radi tega boste pač morali plačati ves neznižan dolg po prvotnem dogovoru in ni sredstva, s katerim bi mogli pridobiti zaščito. Višina obresti v iznosu 9½ % je sicer res zelo visoka, vendar je po zakonu še dopustna. V slučaju, da ste morda ob prevzemu dolga od prejšnje dolžnice upoštevali prevzeti dolg le v znižani višini, se dometite s prejšnjo dolžnico in eventualno razrušite pogodbo, ako ste jo sklenili pod pogojem, da boste morali plačati le polovico znižanega dolga.

Odpis davčnega zaostanka 70 din. L. M. Po službeni dolžnosti se davčni zaostanki do konca leta 1939 odpišejo le onim davčnim zavezancem, pri katerih skupna vsota katastralnega čistega donosa (ne davka) njih celokupnega zemljišča, ki je v območju ene davčne uprave, ne znaša več kot 1000 din letno. Drugim davčnim zavezancem se — in sicer na prošnjo, ki jo je vložiti do 23. marca — odpišejo le davčni zaostanki, ki so se pokazali ob koncu leta 1937, v kolikor bi plačilo teh zaostankov pomenilo gospodarski polom dolžnika.

Do katerega leta se mora služiti v kadru. F. J. Vaš sin je služil lansko leto pri vojaki 2 meseca, nakar je zbolel ter so ga začasno poslali domov. Vprašate, do katerega leta ima vojaška oblast pravico pozvati ga zopet v vojaško službo. — Redi rok v kadru je treba služiti do dopolnjenega 27. leta starosti. Po tem letu sicer ni treba več služiti v kadru, lahko pa vojaška oblast kliče dotičnega obveznika na orožne vaje in to lahko tudi več let zaporedoma.

Podčastniška avto šola. M. E. Imate sina, ki bi ga radi spravili v kako podčastniško šolo, najraje v avtošolo, in vprašate za zadevne pogoje. — Podčastniška avtošola se bo šele ustanovila, in sicer v Zemunu, najbrž letos spomladi. Pogoji za sprejem v to šolo doslej še niso bili objavljeni. V splošnem se zahteva za sprejem v podčastniške šole rojstni in krstni list, domovinski list, dokaz o dobrem vladanju, da prosilec ni v sodni preiskavi, da ni bil sodno kaznovan, dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo in da bo gojenec smel po dovršitvi šole služiti še dvalinpolkrat toliko časa pri vojaki, kolikor je trajalo učenje; zadnje šolsko spričevalo. Sprejem se vrši po predhodnih razpisih, ki se objavljajo tudi v časopisju in Vam priporočamo, da pazite na zadevne objave.

Viničarski vestnik

Dajte nam kruh, ki nam je namenjen!

V »Slov. gospodarju« smo čitali, da je kr. banška uprava nabavila od Prizada 300 vagonov pšenice in dala isto zrnje mlinom v predelavo v moko, za katere izdelke naj bi se oglašale občine za svoje revno prebivalstvo. To delo je res hvale vredno. Žalostno pa je, da se občine po večini za svoje reveže premalo brigajo. Zato prosimo revni viničarji iz Haloz, da bi nam občine iz naših kritičnih položajev pomagale na način, da naj vsaka prizadeta občina prevzame — če je sploh še mogoče — pšenico in jo razdeli med potrebne reveže, ki bi si jo radi sami doma z ročnimi mlini premleli v moko. Če je pa pšenica že predelana v moko, potem pa nam naj izvolijo oskrbeti isto. Denar za omenjeno blago naj bi občine začasno založile. Vsak upravičen kandidat naj bi od občine dobil izkaznico, koliko dobi pšenice ali moke za svojo družino. Ker pa so najpotrebnejši tako ubogi, da nekateri sploh ne zmorejo plačati več kot nekaj kilogramov naenkrat, zato naj bi jim šle občine glede odvzema iz socialnega ozira toliko na roko, da bi vsaj po presledkih vsakdo vse prejel in bi vsakokratni prevzem sproti plačeval.

Več ljubezni in razumevanja!

Večkrat moramo viničarji dobiti na ušesa pikre besede, češ viničarjem gre danes boljše kot njihovim gospodarjem. Vzemimo viničarsko družino s šestimi člani, Viničar kot gospodar, njegova žena in 16 letni sin ali hči so za delo in zaslužek sposobni, dva šoloobvezna otroka in en manjši otrok ali pa kak star, onemogel član v taki družini pa ne morejo zaslužiti. Preživljati ali oskrbovati jih morajo samo tisti trije člani, ki so dela zmorni. Tako pride na posameznega člana družine od vsega zaslužka na dan samo 2.73 din. Omenjena vsota pa ne velja samo za prehrano, ampak se mora iz tega oblačiti, obupati, kupiti drva in še imeti za stotere druge potrebščine. Zato prosimo take ljudi, ki glede viničarjev govorijo tako nesmiselne besede, da bi imeli več socialnosti in ljubezni do bližnjega.

Haloški viničar.

Naznanila

Vinarski kongres, združen z rednim občnim zborom Vinarskega društva, se bo vršil letos v Dolnji Lendavi, in sicer občni zbor v soboto, 18. maja, ob osmih zvečer, kongres pa v nedeljo, 19. maja, ob 10. Na kongresu bodo razpravljali vinogradniki o zelo važnih vinarških vprašanjih: o selekcijskih krožkih ter o pogojih za pravilno kletarstvo. Istočasno priredi Vinarska podružnica v Dolnji Lendavi vinski poskušajo in vinski sejem, na katerem se bodo lahko vinogradniki in vinski trgovci prepričali, da pridelujejo vinogradniki lendavskih gorc prav dobro vinski kapljico. V nedeljo popoldne pa si bodo vinogradniki ogledali del lendavskih gorc, kamor bodo napravili pešizet. — Slovenski vinogradnik se nahaja danes v težkem položaju. Visoki pridelovalni stroški, slabe prodajne možnosti in velika bremena delajo vinogradništvo čim dalje bolj nerentabilno. Zaradi tega bo v korist našega vinarstva, da se bo letošnjih prireditev v Lendavi udeležijo čim več vinogradnikov. Pa tudi dolžnost je vsakega vinogradnika, da se udeleži vinarskega kongresa, da bomo vinogradniki skupno manifestirali za svoje zahteve. Obenem bodo imeli priliko vinogradniki spoznati lepe lendavske gorice in tamošnje vinogradniške razmere, ki jih še na splošno ne poznamo.

Enodnevni tečaj o zatiranju boleznih in škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, 30. maja. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8 do 12 in od 14 do 18.

Slov. Bistrica. Glasbena Matica v Mariboru priredi v letošnjih počitnicah na najmanj petih krajih izbrano lepe koncerte. Prvi tak nastop bo v Slov. Bistrici v nedeljo, 19. maja, ob 15.30 v dvorani Okrajne hranilnice. Mladi in stari iz mesta in okolice, ne zamudite te lepe prilike in pridite poslušat pesmi, ki so nabrane iz vseh krajev naše lepe domovine. Več na lepakih.

Rogaška Slatina. Enodnevni čebelarški tečaj priredi čebelarska podružnica Rog. Slatina dne 19. maja pri čebelnjaku podpredsednika g. Leonida Čonca v Cerovcu od 10 do 16. Predavala

Misli kmečkega fanta iz Vuzenice

Sem kmečki fant, rodim sem se na kmečki zemlji, na njej sem vzrastel in živel, jedel sem kruh, ki je zrastel na lastni kmečki grudi. Dorastel sem do starosti 21 let, odslužil sem vojaški rok, se vrnil na svoj rojstni dom, kjer gospodari še dokaj pri zdravih močeh oče z dvema mlajšima bratoma, ki sta pa tudi že sposobna vsakega dela. Vživel sem se ponovno v življenje svojega kmečkega stanu. Živim in sem srečen ob misli, da bom lahko živel na tej zemlji, na kateri sem zrasel. Toda tu mi stopi pred oči ovira, katere sam s svojimi močmi ne morem in tudi nikdar ne bom mogel premagati. Na domu nas je več moških otrok; le eden bo mogel podedovati po našem očetu posestvo. Kateremu naj ga dajo? Najstarejšemu, da bodo potem oni mlajši izpodrinjeni izpod rodne hiše? Mislim, da ne. Torej vas vprašam, kaj bi bilo tukaj storiti. Da se vržem z neugnano mislijo, da moram biti naslednik, ne bilo bi primerno; saj sta moja brata na poti iste usode kakor jaz. Da krenem na pot, ki jo hodi toliko mojih stanovskih tovarišev, da se vrinem v množice proletariata, ki drug drugemu izpred ust odjedajo službo, da pomnožim število mestnih pokvarjenih postopačev, ki se mu je že ob prevečkratnem brezuspešnem iskanju primerne službe tudi to zastudilo ter je počel življenje iz dneva v dan?

Ne, dragi tovariši, tega ne! Poglejte samo malo okoli sebe! Koliko posestev je že prešlo

v tuje roke, nekmečke in povrh tega neslovenske! Zemlja, ki je redila dolga leta slovenski kmečki rod, postala je sužna, po njej se ne spreha več slovenski kmet. O zemlja kmečka in slovenska, kaka usoda je zadela tebe in nas preostale kmečke sinove? Na tebi se ponaša gospod, ki je marsikje še tujec povrh, on ne dela na tebi, tvojih polj ne orje, zasadil jih je z gozdom, v njem si redi divjačino, ki mu je v zabavo, ko pride na svoja velika posestva pod zelenim Pohorjem. Ali ne bi bilo koristno, ko bi se to odtujevanje kmečkih posestev preprečilo, ko bi se zabranilo prekomerno pogozdovanje lepih polj in travnikov, koliko novih kmečkih družin bi imelo kruha in obstoja, ali ne bi bilo v veliko korist v narodnem oziru, ko bi se na naših lepih kmetijah na Pohorju sprehajal in delal slovenski kmet, ne pa tuji gospod! Koliko nas je kmečkih sinov, ki bi bili sposobni voditi pravo gospodarstvo, toda naša posestva so v tujih rokah, njih lastnik je Bog ve kje kak veletrgovec v Mariboru, Ljubljani, na Bledu, v Italiji in še drugje daleč od te zemlje. Ali bi ne bilo primerno, da bi se nam dala sredstva, da bi si mogli pomagati ter po pravični ceni odkupiti ta posestva, ali ne bi bilo za narod koristno, ko bi spet vzrastle propadle domačije, ko bi na njih bival zdrav kmečki rod, ki bi bil z dušo in telesom vdan svoji zemlji, narodu in kralju?